

RAFAEL

GLASILO JUGOSLOVANSKIH IZSELJENCEV V ZAPADNI EVROPI

UREDNIŠTVO: HEERLEN, KRUISSTRAT 28, HOLANDIJA

IZDAJEJO: SLOVENSKI IZSELJ. DUHOVNIKI

Štev. 12

DECEMBER 1934

Letnik IV

SVETA NOČ.

Sveta noč, blažena noč!
Vse že spi, je polnoč;
le Devica z Jožefom tam
v hlevcu varje Detece nam.
Spavaj, dete sladko!

Sveta noč, blažena noč!
Prišla je nam pomoč:
Dete božje v jasliah leži,
grešni zemlji radost deli —
rojen je Rešenik!

Sveta noč, blažena noč!
Radostno pevajoč
angeli Gospoda slave,
mir ljudem na zemlji žele:
Človek zdaj si ote!

ZAHVALA MARIBORSKEGA ŠKOFA MSGR. DR. IVANA JOŽEFA TOMAŽIČA.

Dragi izseljenci!

Danes obhajamo, kakor že nekaj let sem, izseljeniško nedeljo, ki je posvečena spominu, molitvam in skrbem vsega naroda za Vas, dragi rojaki. Zapustili ste svojo domovino in se podali v širni svet, da si tam z delom svojih rok služite vsakdanji kruh. Toda mi doma Vas nismo in Vas ne bomo nikoli pozabili. Saj vemo, da ste še vedno naši, kri naše krvi, naši bratje in naše sestre, četudi živite daleč kje v tujini.

Ob tej priliki nehote mislim nazaj na prelepe dneve v letošnjem avgustu, ko sem Vas v Nemčiji, Holandiji in Belgiji osebno obiskal, z Vami govoril, se z Vami veselil, poslušal Vaše želje in čutil Vaše skrbi. Vse

to mi bo ostalo v neizbrisnem spominu vse dni mojega življenja.

Čutim se dolžnega, da Vam, dragi rojaki, izrečem pristrčno zahvalo za Vašo ljubeznivost in za vse žrtve, ki ste jih doprinesli ob mojem prihodu. V velikem številu ste s svojimi društvenimi zastavami prihтели v Kevelaer, kjer smo se vsi skupaj priporočili naši nebeški Materi Mariji in se duhovno okrepčali. Povsod, kamor sem prišel, ste me v lepi slogi z domačim prebivalstvom tako pristrčno pozdravili, vršile so se v cerkvi in zunaj cerkve tako spodbudne in pomenljive slovesnosti, da sem bil globoko ganjen in hvaležen Bogu, ki mi je dal vse to doživeti. Za vse Vam izrekam svojo najlepšo zahvalo in Vam kličem: Bog povrni!

Zahvaljujem se tudi prav iskreno prečistiti duhovščini, ki me je sprejela kot svojega sobrata, in vsem zastopnikom cerkvenih in državnih oblasti, ki so mi obisk rojakov omogočili in mi z nenavadno pozornostjo moje potovanje napravili prijetno. Tudi vso izkazano mi gostoljubje naj Bog na svoj način bogato poplača!

Moram Vam, dragi izseljenci, sporočiti svoje veselje zlasti nad tem, da so Vas na vseh krajih, ki sem jih obiskal, pohvalili, da ste pridni delavci, da se razumete z domačim prebivalstvom, da se pa tudi držite svoje vere, ki ste jo prinesli seboj iz domovine, da radi zahajate v cerkev k službi božji in da spolnujete svoje verske dolžnosti. Lahko si mislite, kako me je to v srce veselilo. Prosil sem in še prosim dobrega Boga, da Vam da milost stanovitnosti v dobrem še v bodoče. Storite pa tudi Vi še znanprej svojo dolžnost. Ne pozabite na

Boga, dajte mu čast, ki mu gre, živite lepo krščansko življenje, vzgajajte svoje otroke v strahu božjem, dajate še drugim lep vzgled, obnašajte se tako, da Vam ne bo mogel nihče nič očitati. Potem boste delali res čast sveti Cerkvi, našemu narodu in naši skupni domovini Jugoslaviji, ki je ne smete nikdar pozabiti, kakor tudi ona Vas ne bo.

Da bi se vse to izpolnilo, v ta namen Vas v duhu blagoslavljam, in ta blagoslov naj bo podlaga obilnega božjega blagoslova za Vas, dragi rojaki, in za vse naše izseljence kjerkoli po svetu. Molite za mene, kakor jaz molim za Vas! Vsem želim milosti polne božične praznike in srečno novo leto.

V Mariboru, na izseljeniško nedeljo, dne 2. decembra 1934.

* Ivan Jožef Tomažič
škof in apostolski administrator.

PISMO IZ DOMOVINE—IZSELJENCEM.

(Po »Izseljenskem Vestniku«.)

Zopet praznuje cel slovenski narod svojo izseljensko nedeljo, t. j. praznik spomina in ljubezni do vseh vas, ki živite zdoma, kjerkoli po svetu, v tujini izven meja naše lepe domovine Jugoslavije. Vaš praznik je to, posvečen molitvam, mislim in skrbem celega naroda samo za vas. Zapustili ste svojo domačo hišo in odšli v širni svet, da si tam zaslužite svojega kruha. Toda mi doma Vas nismo pozabili. Narod doma ni pozabil, da Vas je nad tritotisoč izven državnih meja po raznih delih sveta. Ni pozabil, da ste Vi še vedno naši, prav tako naši, kakor če bi bili doma, da ste del našega narodnega telesa, da ste Slovenija, Jugoslavija na tujem. Še vedno čutimo mi doma, da ste Vi, dasi daleč z doma, kri naše krvi, naši bratje, naše sestre, pa živite kjerkoli na svetu. Če nas ločijo gore in doline, morda morja, ločijo nas samo telesno. V ljubezni smo pa združeni z Vami.

Izseljenski praznik naj obnovi v nas tu doma to našo ljubezen do Vas, da Vas ne bomo pozabili. Vsi Slovenci, tu doma in Vi na tujem, moramo ostati zvesti drug drugemu. Vse nas mora družiti sveta ljubezen do naroda, do naše države in domovine, do naše skupne vere in cerkve.

Danes je cel narod v domovini na koleh in moli za Vas, da bi Vas Bog na tujem blagoslavljal, branil in čuval, da bi našli

svojo časno srečo, predvsem pa, da bi iska- je časne sreče, ne izgubili svoje večne sreče.

Da, Tvoja družina, katero si pustil tu doma, tvoji domači, danes mislijo na Te in molijo za Te.

Izseljenski praznik naj pa tudi obnovi v Vas ljubezen do Vaših domačih, do rodne zemlje, do naroda in države. Živite po raz- nih tujih krajih med tujimi narodi, med tu- jimi verami. V nevarnosti ste, da se nam ne izneverite, da pozabite na vse to. Izseljen- ski praznik naj za eno leto zopet poživi v Vas sladke spomine na dom in domače, da se boste zavedli, da imate do svojih doma- čih na tujem iste in enake dolžnosti, kakor če bi bili doma. Razdalja vas ne odveže te dolžnosti. Ne pozabite, da je tujina vedno le tujina, mrzla in brezsrčna do Vas, da Vas ima rada, dokler Vas potrebuje, do- kler Vas lahko izkorišča. Mati pa ni in nikdar ne bo.

Spomnite se te dni, zlasti letošnje božič- ne praznike, na mile jaslice Vaše mladosti, na milo božično Detece, Vašega Zveličar- ja! Koliko duševne sreče ste vžili ob teh jaslicah! Tudi danes, na tujem še bolj kot doma potrebujete tega nebeškega dobrega Pastirja, tega dobrega, edino zvestega vod- nika. O, odprite mu na božično noč svoje srce, da pride k Vam! Obnovite vanj nekdan- jo živo vero. Ta vera Vas bo krepila v poskušnjah življenja, da boste vztrajali, Vas bo delala močne, da boste zmagali prevare tujega sveta in ostali zvesti katoli- ški Slovenci in dobri Jugoslovani.

Če ste morda pretrgali svoje vezi z do- mačimi tu doma, jim nič več ne pišete, ni- kari tako! Izseljenska nedelja naj Vas nav- duši, da jim boste za letošnji božič gotovo zopet pisali. Če ste očetje, in imate doma svojo ženo, svoje otroke, o, ne pozabite jih! Pišite jim zopet! Pošljite jim od svojih zaslužkov, da bodo vedeli, da še na nje mislite.

Če imate tu doma svoje starše, svojo mater, svojega očeta, o, spomnite se na to nedeljo na nje! Spomnite se, da Vas tudi na tujem še vežejo dolžnosti četrte božje za- povedi, da tudi za Vas velja božja obljuba: »Spoštuj očeta in mater, pa boš dolgo živel na zemlji in se ti bo dobro godilo!« Božji

blagoslov je zvezan za Vas z izpolnjeva- njem te dolžnosti.

Imate tu doma brate in sestre! Spomnite se jih te dni zopet s kakim pismom! Ena družina z njimi ste še vedno, Vaši bratje in sestre so! In Vi ste njih bratje in sestre.

Izseljensko nedeljo Vas pa tudi svarimo pred nevarnostmi tujih mest, tuje družbe, tujih razmer! O, koliko naših Slovencev je na tujem že žalostno poginilo, koliko jih izgubilo vero, koliko se nam jih je izne- verilo narodno! Nikari ne verjemite mam- ljivim, zapeljivim vabam sveta! Tudi na tujem je isti Bog nad Vami in isto večno pogubljenje pod Vami. Tudi na tujem je plačilo za greh samo smrt, samo nesreča.

Naša slovenska dekleta, ki se pehate po raznih službah za svoj kruhek, danes misli ves narod tu doma na Vas. Koliko žalostnih poročil dobivamo o velikih ne- srečah, o morebitnih zablodah, ki so Vas zadele marsikatero. Vemo, da tudi na tu- jem zvečine delate čast priznanemu po- štenju slovenskih deklet. Toda bojimo se za Vas vpricho teh žalostnih poročil. »Društvo za varstvo deklet« Vam s tem pismom pošilja na tuje posebno pismo. O, slovenska dekleta, ostanite poštena tudi na tujem, kjerkoli ste! Živite tako, da bo cel Vaš narod lahko ponosen na Vas, na Vaše lepo deklisko življenje! Zlasti pa ostanite v ozkih zvezah z domačo hišo, z dekleti domače župnije, z dekliskim dru- štvom domače župnije.

Vedite, da ima narod tu doma posebno društvo, »Društvo za varstvo deklet«, ki je ustanovljeno samo za Vaše varstvo in obrambo. V vseh stiskah, če se Vam zgodi krivica, če potrebujete modrega sveta, če potrebujete pomoči, obračajte se zaupno na to društvo (naslov: Društvo za varstvo deklet, palača Vzajemne zavarovalnice, Ljubljana). Društvo se bo za Vas zavzelo, Vam pomagalo, Vas skušalo rešiti.

Če si se pa, slovensko dekle, morda že spotaknilo in padlo v nemoralno blato, če že objokuješ svojo nesrečo, tudi ti zaupno piši in prosi pomoči. Vse, kar bo človeško možno storiti, bomo storili zate.

Da, dragi naši na tujem! Izseljenska ne- delja je, Vaš praznik, praznik naše lju- bezni do Vas in Vaše do nas. Danes se

vsi obnovimo v tej zvesti medsebojni lju- bezni! Vsi prisezimo, da bomo vsi delali na to, da bo Slovenija, Jugoslavija tu do- ma in Slovenija, Jugoslavija na tujem sa- mo eno! Da bomo vsi mi doma in Vi na tujem še naprej ena družina, en narod, ena država, vsi katoliški verni Slovenci in Jugoslovani.

V tem duhu Vas danes mi tu doma iskreno pozdravljamo.

Tudi jaz, tvoja mati, oče, starši, bratje, sestre se pridružujemo tem lepim besedam celega naroda in ti kličemo isto in te iskren- o in prisrčno pozdravljamo in pričakuje- mo od tebe za letošnji božič daljšega pis- ma in poročila, kako se ti godi.

Z iskrenim pozdravom!

V imenu celega naroda in države:

Družba sv. Rafaela v Ljubljani.
Društvo za varstvo deklet v Ljubljani.

Ljuba naša hčerka in sestral

Na letošnjo izseljensko nedeljo hite vse misli k Tebi in za Teboj, ki si odšla od nas v tujino. Ni ga dneva, da bi se Te ne spominjali pri vseh naših vsakdanjih delih in opravilih, zjutraj, ko vstanemo, pa zve- čer, ko gremo spat. Vse, kar delamo, de- lamo tako, kakor da bi bila ti zraven in bi nam pomagala. Pa vsak dan bolj gotovo vemo, da Te ni, in da te tudi še dolgo ne bo. Najbolj pa so naše misli pri Tebi, kadar prihajajo poročila iz kraja, kjer si Ti, pa ne moremo razbrati, če si pač tudi Ti zra- ven pri tistih poročilih, če se tudi Tebi ta- ko godi, kakor poročajo, ali Ti je bolje ali še slabše. Tvoj tako dolgotrajni molk pa nam je v veliko žalost. Ničesar se ne za- vedamo, da bi Ti bili hudega storili, a Ti molčiš. Tvoja želja, da greš v tuje kraje, nas je takrat prehudo zadela in niso mo- gli drugače, kakor da smo Ti branili. Vso našo ljubezen si morala čutiti iz naših bes- sed, vso našo skrb iz naših solz, ko si od- hajala. In zdaj so že pretekla leta, ko Te ni in mi vsi tako redko dobimo kako po- ročilo o Tebi. Prav zato Ti pa danes pi- šemo to pismo, da boš vedela, kako zelo mislimo na Tebe in kako zelo se Te spo- minjamo vsak dan.

Bližajo se prelepi božični prazniki. Vsaj

Vital Vodusek:

BESEDA O VSAKDANJEM KRUHU.

Nehote se vsili danes lačnemu in brez- poselnemu delavcu bridko vprašanje: »Za- kaj nas Kristus sedaj ne nasiti, če jih je, kakor pripoveduje evangelij, nasitil nekoč pet tisoč mož naenkrat? Sedaj ne strada- mo šele en dan, kakor takrat. — Samo dražijo nas taki evangelji o kruhu, ki ga tisočem manjka...«

Moj ljubi Tone! Vem, da si z menoj vred prepričan, da tisti, ki ti daje kruha, dela, še ni Bog. Če imaš delo, ti ga daje morda kdo, v čigar očeh bereš samo lakomnost in ošabnost in preziranje. In če ti bo delo odpovedal, boš morda v njegovem pogledu videl še več peklenskega, a božjega gotovo ne. Bog pa ne bo imel še ničesar pri tem. Kljub temu, da skrbi zate.

Ti najbrž od Boga niti ne zahtevaš, da bi ti kruh dajal. Ti hočeš samo, da zemlja, ki

je za vse dovolj velika in bogata, tudi vse prehrani (isto hoče tudi Bog; ti se le ne zavedaš, kako se tvoja volja krije z nje- govo). Samo pravične ureditve in razdelit- ve je treba. In to lahko naredi ljudje. Saj so tisti, ki se jim danes krivica godi, celo v velikanski večini. Ker pa veš, kako si premnogi ljudje sami od sebe in sami zase lakomno grabijo, česar bi v tisoč letih ne porabili; ker veš, kako so si ljudje med seboj celo roparji in tatovi in volkovi — ti ne bo tako težko priznati tudi to, da ne smeš Boga dolžiti današnje krivične ure- ditve sveta. On celo hoče, da si stiskani priborijo in izbojujejo veliko pravico. (Ka- teri gospodar bi pa rad videl krivico v svo- jem domu?)

Pa kljub temu, da ti tega ne zahtevaš in ne pričakuješ, vzemiva, da bi ti le Bog sam dajal kruha. Če drugače ne, čudežno. Tako se ti vsaj morda zdi: potem bi laže verjel, da je Bog. Če bi tam sredi ceste stopil k tebi in bi ti kamen spremenil v kruh. Če bi se potem kruh množil v tvojih rokah in

bi ga bilo dovolj zate in za ženo in deset, dvanaest otrok! Ne samo za danes, sploh za vsak dan!

Glej, moj ljubi, jaz ne verjamem, da bi ti v tem videl kaj posebno božjega. Morda bi se ti celo pojmo o Bogu izmalicil. Kruh je kruh. Kruh bi imel, a ne Boga. Dvomim, da bi nasičen še mnogo mislil na onega, ki ti ga je dal.

Vzemi samo evangeljski dogodek o ču- dežnem nasičenju in spoznal boš tudi sebe v onih ljudeh. Vsi navdušeni so bili prvi hip, vsi prevzeti. Na rame so ga hoteli dvigniti, polastiti so se ga hoteli, »po sili vzeti«, pravi evangelist Janez in že ve, zakaj. Za kralja izklicati. Ali čutiš, kako ob vsaki besedi zveni samo »kruh, kruh«, ne pa »Bog«. Samo premisli do konca: če- mu bi se polastili Boga? Čemu bi jim bil na ramah? S kraljevim imenom?

Gotovo razumeš, zakaj jim je Jezus ube- žal. In če razumeš to, ti ni težko doumeti, zakaj se Bog tudi nam umika s čudežem. Saj bi nas lahko nasičeval dan za dnem,

za ta dan trdno pričakujemo od Tebe obširnega pisma, da bomo vedeli, kako se Ti godi. Le spomni se na one lepe božične dni vsako leto, ki si jih preživela med nami pri jaslicah, onih lepih adventnih juter, ko smo hodili k zornicam, ko nas je vse objemala ljubezen do božjega Deteta in smo tekmovali med sabo, kdo mu bo napravil več veselja, kdo bo bolj njegov. Na vso to lepoto se spomni, pa nam piši! Vsi tako težko pričakujemo poročila od Tebe, zato prav dobro vemo, da to pot ne bo zastoj.

Ne mogla bi nam napraviti večjega veselja, kakor če se vrneš domov in ostaneš med nami. Nimamo sicer nobenega razkošja doma, tolako pa že imamo, da boš lahko ostala med nami in bomo, kakor nekda, zopet vsi srečni v oni medsebojni ljubezni, ki je mrzla tujina nima in zato tudi dati ne more. Takoj prvo pismo naj nam prinese veselo vest, da se boš vrnila in pri nas ostala.

V tem veselem pričakovanju Te na letošnjo izseljeniško nedeljo prav iskreno pozdravljamo in Ti kličemo: Na veselo svidenje!

IZSELJENKA SVOJIM SESTRAM ZA BOŽIČ.

V Holandiji, Belgiji, Franciji, Nemčiji... živimo. Naši očetje, naši možje in naši bratje so tu naši zaslužek. Šle smo za njimi, da bi njim, ki jih ljubimo, v teh krajih ne bilo preteško. Za njimi smo šle, da bi jim v tujini dom ustanovile. Oh, vedele smo, hudo je delati v rudniku in v tovarni. Delo je težko. Dan za dnem hoditi isto pot na delo — ves dan delati med ropotanjem strojev, ali pa globoko sklonjen kopati ure in ure... težko je to delo naših očetov, bratov in mož. Da bi jim bilo lažje, smo šle z njimi. Zato, da bi našli pri svojem trdem delu dom, kjer bi se spočili. Zato, da bi jim delo lajšala misel na nas, ki z ljubeznijo čakamo na nje in želimo samo to, da bi jim bilo dobro, ko pridejo utrujeni z dela. Med delom pozabljajo na to, da so ljudje, ki imajo srce, dušo. Ni časa misliti na take reči, stroj hiti, dohajati mu je treba in nadzorniki priganjajo. Zato so pa tem

prav gotovo. To je najmanjša skrb za Boga. Ljudje se mu celo hitro smilijo. A On noče, da bi ostali samo pri kruhu. Da bi ga samo vzeli na rame, s silo vzeli za Nasičevavca...

To je vse kaj drugega, če Bog pride k tebi. Ne zaradi kruha, zaradi tebe. In če greš ti za Njim, ne zaradi kruha, zaradi Njega!

Veš, kako je bilo takrat? Naj še tako čudno zveni, pa je vendarle res: Jezus je ljudi s čudežem naravnost pokvaril. Za to so dokazi v evangeliju. Ko so dreveli za Jezusom, so na vse pozabili: na žejo, lakoto, dolgo pot, delo. Samo da so Njemu smeli prisluškovati. To je Jezusa prevzelo. Bila mu je najlepša ura, ko je videl, kako se žrtvujejo zaradi Njega. Njegova ljubezen se je kar razlila med nje; nobene ovire ni videla več — samo da bi tem ljudem storil dobro... In hip pozneje? Že mora bežati od njih, umakniti se. Zaradi kruha! Ko so kruh videli, so na božje poteze

bolj veseli, ko so doma, med svojci. Naši možje tega ne priznajo, zdi se jim, da to ni možato povedati, da jim prijeten dom mnogo pomeni. V srcu pa vendar čutijo, da jim je lepo in da za nič na svetu ne bi hoteli dati svojega doma. Tega ne povedo — da pa je tako, dokazujejo tisti, ki nikogar nimajo tu, ki so sami in si morajo družbo iskati med tujci in se med njimi zgube. Tudi tisti to povedo, ki nimajo doma ljubečih svojcev in gredo med tujce iskati razvedrila, ki vedo biti bolj prijazni — pa vsako prijaznost zaračunajo...

Zapustile smo domovino tam za gorami — košček domovine pa smo ponesle s seboj. In to je naše slovensko srce. Polno je spominov: na polju smo delale, pa smo gledale na gore, ki so se izgubljale v oblake, bele cerkvice so nas pozdravljale s hribov in večerno zvonjenje nam je reklo, da pojdemo domov, ko smo delo končale. In pozimi je bil dan krajši. Vse belo okoli hiše, vsako drevo je božično drevo v domovini. Doma smo ostajali, moški so orodja delali in popravljali za prihodnje leto, me smo šivale in pospravljale in ob dolgih večerih smo peli in ob nedeljah... Da, naše nedelje! Daleč smo imeli v cerkev — pa smo radi šli — poletiti ali pozimi, vseeno, šli smo, ker smo vedeli, da se moramo za sadove zahvaljevati in da moramo prositi za blagoslov. Lepih spominov nam je polno srce... saj vem, včasih je bilo malo hudo — včasih smo gladovali — včasih nas je pozimi zeblo — pa na to smo pozabili. Naše slovensko srce je neslo iz domovine samo lepe spomine.

Ne pozabimo, da je pri nas doma, tam za gorami, tako lepo zato, ker so znamenja, križi ob cestah, kapelice na križiščih in ker so naši domovi okrog cerkev zgrajeni, da je zato lepo tam doma, ker naši ljudje še vedo moliti, da še vsak večer, ko so prav trudni prišli z dela domov, molijo rožni venec in da ob nedeljah še hodijo k sv. maši, pa če je tudi treba dve uri peš.

Posebno me tega ne smemo pozabiti. Ne bo se nam posrečilo napraviti iz naših bivališč na tuji zemlji prijetnih domov, če ne bomo zvečer vsaj za par minut pokleknili, vsi skupaj, veliki in mali, in pomolili, kakor molijo doma: Oče naš... daj nam da-

pozabili. V tistem trenutku je postal Bog nasičenim brez pomena...

Morda sklepaš po vsem tem enako kakor jaz: Bog sicer ni moj rednik ali delodajalec! a če sem brez kruha, bi mi ga kljub temu lahko s čudežem dal; meni in vsem lačnim. A vendar je celo prav, da nas ne navdušuje dan za dnem s tem čudežem kruha. Čudež bi nas še pokvaril, oddaljil od Njega. Čudež bi nam Boga pregnal. In spet je res, da smo prepoğosto lačni in žejni, žalostni in ubogi celo več pripravljani žrtvovati zanj. Revni vse drugače zagledamo ljubezen v Njegovih očeh, vse drugače zahrepenimo za božjim bogastvom, vse drugače zaslutimo Njega, ko vse drugo izgubi vrednost za nas.

In tako ga kličemo: naj gre mimo nas po poti, proti gori ali po jezeru. Čutimo: to je Bog. Kaj kruha — Boga, Boga tako zelo potrebujemo za lačne in žejne duše! Saj je zato tako hudo, ker je premalo božjega med nami!

nes naš vsakdanji kruh... odpusti nam naše dolge... Zdrava Marija... prosi za nas grešnike... Ne — brez slovenske molitve in slovenske pesmi bodo naša bivališča ostala mrzla, še v lastnem stanovanju bomo čutili tujino.

Božič bo kmalu. Božič je družinski praznik. Ko smo bili še v domovini, smo bili za ta dan vsikdar vsi doma — tudi oni, ki so že takrat delali v tovarni in one, ki so služile v mestu. Vsako leto je bil praznik rojstva Gospodovega znova praznik rojstva nove, vse bolj močne družinske ljubezni. Kakor je Gospod, ko je prišel na svet, razveselil Mater in Rednika in vse okoli Sebe, tako smo mi pozabili na vse, kar je bilo med nami neljubega in kakor na novo rojeni smo se trudili, da bi razveselili svoje domače. Gospod je prinesel mir zemlji, spravo, tolažbo. Mir in ljubezen med možem in ženo, starši in otroci, mir in ljubezen gospodarjem in delavcem, tovarišem v rudnikih... On sam je prinesel ta dar, ki je na križu umrl za ljubezen, da bi nam, ko se borimo za ohranitev te ljubezni, ob spominu na Njegovo trpljenje nobena žrtev ne bila prevelika.

Posebno sedaj ob božičnem času ne pozabimo, čemu smo v tujini. Pa čeravno mora ena ali druga sama na delo, če moramo same služiti svoj kruh, smo vendar tu zato, da bi med svojci slovenski dom ohranile. V teh dneh pripravimo svojcem prav posebno prijeten dom. Ko se vračamo z dela domov, nismo nikoli tako utrujene, da bi ne mogle nekaj veselja dati tistim, ki se vračajo iz mnogo bolj težkega dela. In če smo bile ves dan doma in smo s trudom opravljale domače posle — ko se naši vračajo z dela — odložimo skrb z obraza in jih z veselimi očmi sprejmimo. To naj bo naše božično darilo, da storimo vse kar moremo, da bodo imeli dom v tujini.

Mnogo naših se vrača v domači kraj — iti morajo, ker jih tujina ne more več rabiti. Marsikomu je pot težka — med tujimi je tujec svojim rojakom postal in boji se, da mu bo domovina vrnila nezvestobo. Boji se, da ga bodo cerkvice z gora in znamenja ob potih in bele hiše, ki imajo IHS vrezano na pročelju, molče vpraševale: Čuj, ti ki prihajaš k nam, zdi se nam, da

NJEGOVE JASLICE.

Tiho curlja potok pod ledeno skorjo. Po hribu se spuščajo lučke — ljudje gredo z bakljami k polnočnici. Govorica se čuje in smeh. Kako je topla v mrazu, ki grize do kosti.

Zapokalo je in zaječalo med smrekami — odlomila se je veja pod težo snega. Počasi še padajo snežni drobcici na tla.

Zvezde se iskrijo in utrinjajo. Ko utrinek leti skozi ozračje, dvigne marsikdo svojo skrito željo proti nebu, kajti prazna vera je, da se človeku želja ob padajočem utrinku izpolni.

Toplo poviti in veselo razpoloženi ljudje gazijo zmrzli sneg.

Okoli peči sede mati in dva otroka. Očeta čakajo, ki je odšel zjutraj z vlakom v mesto. Bratca zebe v hrbet in tišči se peči, ki pa je še mrzla, sestra diha v prste, da bi jih ogrela.

Vsi so se ozrli k vratom. »Ata gre!« »Ne, ni on,« pravi mati, »poznam njegovo hojo.«

nisi več naš, da si na nas pozabil, ko ti je bilo dobro v tujini... Ne, nočemo, da bi se z bojaznijo morali vračati, če nam bodo pot proti jugu pokazali. Ne, saj nosimo svojo domovino v srcih, saj smo ostali zvesti slovenski zemlji, ki nas je prva učila, da je Bog dober Oče, ki skrbi za svoje, da se nič ne zgodi brez njegove vednosti, da je usmiljen celo takrat, ko nas tepe. Vse gorje premaša ljubezen do božjega Deteta, ki se je rodilo v največjem uboštvi, da bi nas živeti učilo. Pa če je naše življenje težko, pa če je treba hoditi po križevem potu, ničesar se ne bojimo, ker vemo, da je Dete, ki na slami leži, Bog miru in ljubezni.

Mir in ljubezen, ki jo Dete prinaša, me mnogo lažje razumemo, kakor naši bratje, ki morajo stati sredi borbe za življenje. Zato smo dolžne ta dar nositi v naše družine. Ne pozabimo te dolžnosti! V tujini smo čisto osamljeni... krepki bomo ostali mi izseljenci tudi v teh težkih časih samo, če bodo naši domovi krepki in naši domovi bodo krepki, če bomo me matere, žene in dekleta vestno vršile svojo prvo dolžnost, ki nam jo nalaga Stvarnik.

O. S.

POMENEK V TUJINI.

(P. Aleksander, O. F. M.)

Dostikrat se ti zgodi:
sredi vrvenja sveta in življenja
srečaš mladenke in fante iz svoje domače vasi.

Bog me je dal, če niso to Ana s Posavja,
Ivanka Ongava iz Brežic in Tone iz
kamniške fare...

Res, vsi trije.
Mej dunaj, so to cvetovi, te naše devojke,
ti naši fantje.

Prav je moj oče del,
kadar je rože presajal,
besedo je očetovsko slovesno povzel:

»Naj bo gartroža, naj bo trta, ali človeška-
božja roža,
merica tople domače zemlje je dobra za
bujno življenje,
rahlo rastlino in tebe, človeka, greje in
boža.«

In vendar je tudi ona pozorno gledala, ali
se že bodo vrata odprla.

»Tonček, bi čaja?« »Da bomo lažje ča-
kali, kajne?«

Tudi ko pijejo čaj, uhaja materi pogled
k vratom, od vrat k uri, od ure k oknu.
»Ali je zamudil vlak?« Sveti večer je, radi
bi že prižgali lučke v kotu in skupno zapeli:
Sveta noč, blažena noč. Samo njega
še čakajo.

Bratec je zadremal, sestra čita — pa le
še napol. »Ali ni nekdo v veži?« Mati po-
sveti z vžigalico — nikogar ni.

»Kam pa greš, mama?« »Malo na cesto
pogledat, pridem takoj.« Ko se vrne, otroka
spita. Anica je padla knjiga iz rok, naslonila
se je na brata, ki ima usta odprta in glasno diha.

Mati jih zbudi. »Pojdita v posteljo, je že
zelo pozno.« — »Ali ni ateka?« »Ni ga,
jutri pride; bo pri stricu prenočil.«

Seziva si v roke, rojak, kot dobra prijatelja dva,

zapisal bom jaz, zapisal boš ti globoko si
v knjigo srca:

Svet je širok in prostran, naj ti bo košček
slovenske zemlje odbran

ali košček na robu sveta, kjer obrežje po-
ljublja Atlantik

ali kak drug ocean;

veljalo je vselej, veljalo bo, danes velja:

Merica tople domače zemlje je dobra za
bujno življenje,
taka je volja Boga.

Zato pa hvaljen Bog za krepko voljo slo-
vensko:

Sebi in drugim bom zlato srečo iskal in
kopal.

Hvaljen Bog za sveto vero očetno,
v moč mi bo, da se bom k sebi dvigal od
zemeljskih tal.

Hvaljen Bog za ljubi materin jezik,
ž njim si duši moji pečat slovenskega po-
štenja dal.

DELAVSKA IN IZSELJENIŠKA VPRAŠANJA.

Francija noče več tujih delavcev.

Pod gornjim naslovom poročja »Slove-
nec« z dne 22. nov. t. l. sledeče: Mini-
strski svet je odobril vse predloge o novi
ureditvi gibanja tujcev po Franciji. Iz za-
konskega predloga, ki bo prišel pred
državni zbor, posnemamo, da odslej fran-
coska vlada ne bo več izdajala delovnih
kart za tujce. Obnovitev starih pa bo pod-
vržena najstrožji preiskavi. Za vsa dela
državne dobave se morajo odslej zaposliti
le domačini. Ako bi domačih delavcev ne
zadostovalo, je treba natančno določiti šte-
vilo tujcev, ki se smejo sprejeti. V vsakem
primeru, kjer bi v kateremkoli podjetju
število tujcev preseglo deset odstotkov
vsega delavstva, bo ministrstvo za delo ta-
koj odredilo nove ukrepe. Vprašanje tako-
zvanih sezonskih ali poletnih delavcev, ki
pridejo iz tujine na spomlad in se vrnejo
domov pred zimo, se bo uredilo kasneje.
Ministrski svet je z ozirom na novo uredi-

Mati pa ne gre spat. Ob peči zadremlje.
Pa samo urico. Na vse zgodaj že hiti na
postajo. S prvim vlakom ni prišel. »Je pre-
zgodaj,« se mati tolaži.

»Veseli Božič, Ana!« »Tudi vam... mo-
jega pa še zdaj ni domov...« Tudi z dru-
gim vlakom ni prišel. Mati se počasi vrača
— sama.

Globoko ob cesti je potok. Velike, okro-
glaste skale so v njem, vse bele od ivja.
Debele ledene sveče vise čez jez. Ob po-
toku je ozka steza. Odtiski stopinj se do-
bro poznajo — oledeneli so. Na skali ob
potoku pa nekdo sedi.

»Ata!« Ana plane k njemu. — Spi. »Ka-
ko je mrzel!« Drgne mu roke, da bi ga
ogrela — zaman.

Franc ni dočakal, da bi zapeli Sveto noč,
blaženo noč — ni videl domačih jaslic —
božje Dete ga je popeljalo k svojim jasli-
cam.

V. Arko.

tev položaja inozemskih delavcev v Fran-
ciji izdal to-le uradno poročilo:

Z ozirom na to, da imamo v Franciji za-
poslenih 800.000 inozemcev, med tem ko
je 350 tisoč domačinov brez dela, je vla-
da odredila nove predpise glede nadalj-
njega izdajanja delovnih kart (carte d'in-
dentité de travailleur), ki je v bodoče po-
polnoma ustavljeno. Karte delavcev, ki še
ne prebivajo in delajo v Franciji dve polni
leti, se bodo le izjemoma podaljšale. Na-
dalje se bo zelo poostriilo tudi nadzorova-
nje prehodov na mejah francoske države.

**Delavska pogodba med Francijo in Ju-
goslavijo**, katere besedilo smo objavili v
zadnji številki našega lista, še ni stopila v
veljavo, ker je francoski parlament še ni
ratificiral, kakor to predvideva 20. člen
pogodbe.

Med naše izseljence v Južno Ameriko
odhaja zopet pet šolskih sester iz Maribo-
ra. Prevzele bodo šolsko vzgojo v glavnem
mestu Argentiniije v Buenos Aires.

Revolucija proti križu.

Najekstremnejši poizkus prevratnega
procesa naše dobe je brez dvoma boljševi-
zem.

Je v njem rešitev?

Boljševiški človek, ki je produkt židov-
sko-komunistične kovačnice, ni resničen
človek, ampak je utopičen in lažnjiv. Mark-
sistom je resnica produktivna družba, ki
sama sebi zadošča.

V tem ni rešitve. —

Katoličani lahko mirno pribijemo: čim
glasneje se dviga surovost in hoče pomand-
drati vse, kar je duhovnega, tem zgovor-
nejši postaja tihi molčeči križ, tem moč-
nejše zajema njegova resničnost človeka, ki
si ne ve pomagati. Vse, kar se dviga proti
njemu, bo padlo danes ali jutri.

Proč z demagogijo.

Eden izmed največjih sovražnikov de-
lavstva je — demagog. Demagog je tisti,
ki veliko govori in veliko obljubljuje, ob-
ljubljuje nemogoče stvari, ki zavija resnico,
ki napake lastne stranke ali organizacije
pripisuje drugim, uspehe drugih pa pripisuje
sebi in svojim somišljenikom. Tak

ŽALOSTNA POVEST NAŠE MLADINE.

Anica v domovini misli:

Ali ni čudno, mamica vselej v solze mi
strepeče,

kadar jo Anica njega povpraša in reče:
Vse druge Anice z bližnjih in daljnih mest,
še one deklice z umazanih in zakotnih cest
imajo pri hiši gospoda, ki mu pravijo: oče,
da ga objamejo kadar se jim zljubi in hoče.

Kako neki moram moliti k Bogu, da mi
prošnjo usliši,
in mi za Božič prinese očeta predobrega k
hiši...?

Anica misli in sama pri sebi čeblja,
mamici nož se zarinil je prav do globoke-
ga srca.

Očeta je njunega že pred leti tujina po-
žrla,
sladka nada je v mamini duši že davno
umrla,

demagog naredi več škode od najhujšega kapitalista. Kapitalist je odkrit sovražnik, demagog pa je njegov skrit zaveznik, čeprav pripoveduje delavcu, da se bori proti kapitalistu.

Tudi pri nas je mnogo demagogov. In v tem je tudi vzrok, da se pri nas delavstvu vedno slabše godi, da nima delavstvo prav za prav nikjer nobenih pravih uspehov. Z vsakim meznim gibanjem se uganja neizmerna demagogija. Uganja se demagogija v zvezi z Delavsko zbornico, v zvezi z osnutkom zakona o minimalnih plačah, pri razlaganju zgodovine, gospodarskih, socialnih in kulturnih vprašanj, pri političnih vprašanjih itd.

Kam to pelje? Kaj ima delavstvo od takih delavskih voditeljev, ki lažejo, kadar usta odpro? Več kot ničesar nima, ima namreč neprecenljivo škodo v materialnem in duhovnem pogledu. Delavstvo je zbegano, spušča se v borbo za interese koritarjev in dela proti svojim interesom, se spušča v revolucije, na katerih žalostno pogine, dočim se demagog, ki je ljudstvo do revolucije pripravil, zadaj skrit smeje z debelim mošnjičkom v roki. Zato je prva naloga slovenskega delavstva, da spregleda in se demagogov otrese. Čim prej, tem boljše za nas vse!

40urni delavnik v Italiji.

Pred nedavnim smo poročali, da name-rava Italija uvesti v svoj industriji 40urni delavnik. Ta načrt se vedno bolj približuje uresničenju. Obrati, ki bi mogli to uvesti, se že pripravljajo na to. S tem vprašanjem se že pečajo nacionalne federacije, ki smejo že določiti, do katerega roka se lahko uvede normalni delavni čas. Nova določila naj bi stopila v veljavo dne 16. aprila 1935.

Uvedba družinskih plač.

V smislu novih delovnih določil se ustanovi posebna blagajna za doklade plačam delavcem s številnimi rodbinami. Ta blagajna se imenuje Cassa nazionale di integrazione per assegni famigliari. Namen nove blagajne je pomagati delavcem s številnimi družinami, ki bodo prizadeti s skrajšanjem delovnega časa.

Anici osem je let, osem je let, odkar je oče odšel, križ in spomin na družino je na prvi cestni kol pripel.

Kakor selivka v zimi je mamica za svojim možem šla, mesto juga in sonca je našla grehu prodanega moža.

Anica k Bogu pomóli vsako jutro in vsak večer:

Morda še Bog usliši tvojo pregorko prošnjo, vrnil se bo naš oče, ljubezen in božji mir!

NAŠIM MALIM.

Pred par meseci smo še bili skupaj. Vem, da niste še pozabili slovenske šole. Tudi jaz vas, dragi otroci, ne! Vsak dan mislim na vas in vaše drage starše ter vas vklepam v svojo molitev. Še vedno smo združeni. Da, molitev je močna vez. Naj-

MI SMO PA OD TAM DOMA, KJER SE SOLNCE NE SMEHLJA . . .!

Od doma pišejo, da je zapadel sneg in so megle ob jutru strupene; mater noga boli, oče težko živi, brata bolezen muči in kašelj duši . . .

Našega »brata« je v jami zasulo. Padel je ubogi brat in zaklel — konec je bil. Doma se je zgrudila žena in je plaho zastrmelo toliko otroških oči: Ni ata več, in kruhka tudi več ni? —

Mi smo pa od tam doma, kjer se solnce ne smehlja, kjer ni tratice nobene, kjer ni lipice zelene — tako poje rudarska deca — deca v Trbovljah. Moj Bog — ali res?!

Res ni solnca v naših domovih, v slovenskih srcih? Da ga ni več? Ali ga sploh še bilo ni?!

Če ga res ni — prinesimo ga zopet v naše hiše! —

»Mi smo rudarji, v črnih jamah pa solnca ni . . .« Ti rudar, ki ves črn in truden nosiš žulje domov in, ki te v jami duši — kajne, da še si vesel, da lahko žulje nosiš na svojih dlaneh — ko pa je tvojih bratov sto in sto, ki so prazne njih dlani in upala njih lica, ki ne smejo več v jamo, pa bi radi šli!

In ti — Slovenka moja, ki si najmanjša v tuji hiši, in ki tuja gospa ti reže kruh. Ali tudi ti poješ: Mi smo pa od tam doma. —? — Saj je lepo pri nas doma, tudi v tujini je lepo! Samo težko je dojeti to lepoto. Zato vsaka naša pesem tako otožno izzveni.

Pa živi v nas dobrotá, mehko in usmiljeno je slov. srce. In vendar smo, kakor bi bili sami sebe žalostni. Pa nam je beli sneg mrzel in trda beseda še bolj bridka.

Kvišku srca, bratje! Slovenci smo — bratje in sestre med seboj. (Toliko bratov in sester imaš, da vsem še imena ne poznaš. Med njimi so krepki, ki ne povedo, kako težko in sivo pot gredo — med njimi so šibki ko trs — pravi Kosovel.)

Ura preizkušnje je tu. Bratje in sestre, ki »težko in sivo pot gredo«, so med nami — mi sami smo morda to. Ali smo pa res krepki vsi in polni onega velikega miru, ki vse prenese in iz luči ne dela sen-

lepše, kar moremo sleherni hip in ob vsakem delu dajati drug drugemu, je molitev.

Mnogo mislim te dni na vas, dragi otroci, in na vaše drage domače, posebno ker se bližamo lepim cerkvenim praznikom v letu. Božič se bliža. Misli mi uhajajo tja nazaj. Dve šolski leti smo se zbirali in mnogokrat zapeli, deklamirali in igrali, staršem in prijateljem naše šole v veselje in razvedrilo. Da, mnogokrat in ob vseh različnih prilikah. Letos se za božične praznike najbrže ne bomo videli. Zato naj vas vsaj to pismo obišče. Do božičnih praznikov je še nekaj dni. Torej dovolj časa, da uresničite moje želje.

Vse lepe spomine, ki nas vežejo na božične praznike, moramo oživiti.

Božične praznike praznujemo predvsem v svojih dušah. O, koliko lepega slišite o vsem tem v holandskih šolah in tako lepo pripravljene kaj lahko priskrbite novorojenemu Detetu sneznobeke jaslice v svojih dušah. Ne pozabite tedaj, ko prejmete Jezusa v svoje srce, prositi ga za starše in

ce? Naj bo toplo v naših dušah, da se šibki in najbolj prizadeti brat ogreje pri nas.

In malo nas je že tudi — kajne. Naša družina v tujini se tako manjša! So med nami brezposelni in pohabljeni, ki so taki reveži. Tem bomo odprli svoja srca in hiše — kjer je Slovenec doma, tam je toplo, tam se poje, tam je dobrotá doma!

Ob naših pesmih naj ne postanejo ljudje otožni, naj ne bo bridko Slovincu sprejemati dar slovenskega srca!

Pogum, bratje! Zaupajmo se Njemu, ki tako droban in neogljen prihaja med nas — pa bo vendar sprejel nas in naš križ v svoje naročje. On je močan za nas vse.

Okoli slovenskih jaslic se bomo zbrali in bomo ena družina z Njim — najmanjšim, ki nas tako ljubi! Njemu se predajmo v teh težkih dneh in naklonil nam bo, kar nam manjka.

V.

IZ ŠVICE.

V Švici, stari demokratični državi, se krščanske strokovne organizacije pridno gibljejo. Njihova glasila javljajo vsak teden dolgo število sestankov. Na teh govore najvplivnejši voditelji, med njimi tudi bivši predsednik krščanske strokovne internacionale Scherer. Švicarski krščanski strokovničarji so z vsem srcem za demokracijo. Prav sedaj se živahno gibljejo, ker čuti-jo važnost časa: Hitlerjanstvo je že pljusnilo preko švicarskih mej, diktatura narodnega socializma sega tudi v Švico. Marksisti hočejo izrabiti ljudsko zbeganost in strah pred hitlerizmom, pa so pričeli akcijo za spremembo švicarske ustave. Švicarske krščanske strokovne organizacije kot eden glavnih stebrov demokracije se zavedajo svoje naloge: Braniti svobodo in demokratično švicarsko ustavo ter neodvisnost Švice! Za ta gesla in za boj proti nasprotnikom švicarske svobode se zbirajo krščanski strokovničarji in rastejo v desetisoče kljub krizi in kljub temu, da je Švica majhna država. Ne smemo pa pozabiti, da črpajo predvsem katoliški strokovničarji moč za svoje delo iz smernic Quadregesimo anno, ki jo skušajo vedno praktično udejestviti. Te smernice so jih še utrdile v

sorodnike in še za vse one, ki nočejo o Jezusu ničesar slišati, ki Ga preklinjajo, mesto da bi Ga molili. Že pred prazniki molite mnogo pred tabernakljem za vse one. Bog najraje sliši molitev nedolžnih otroških src. Pripovedujte o pripravah na božične praznike domačim vašim, sosedom in znancem, da bo čim več človeških src pripravilo v svojih lastnih srcih tople jaslice božjemu Detetu — in vredno sprejelo sv. obhajilo, da bodo naši rojaki v čim večjem številu doživeli v svojih dušah vso srečo svete noči.

Kako pa bi letos tudi na zunaj praznovali božične praznike?

Če je v nas samih ona tiha sreča, bomo tako radi segli po lanskim zvezkih in pregledali, kaj in kako smo se pripravljali lani na božično sveto mašo. Še veste, otroci, kako lepo nam je bilo vsem, ko smo smeli »mi mali« v cerkvi pri slovenski službi božji zapeti ono lepo božično pesem: »Sveta noč« in še ono našo pristno: »Glej zvezdice božje«. Saj ste jih večkrat prepevali

njihovem delu za stanovsko in korporacijsko, pa demokratično urejeno državo. Brez dvoma bodo v zvezi z ostalimi demokratičnimi elementi pregnali z obzorja vse črne oblake, ki so se pričeli zbirati nad državo.

HOLANDIJA.

Službe božje.

V nedeljo, 9. decembra, je bila z ozirom na proslavo sv. Barbare pri društvu v Heerlenu posebna sv. maša za Slovence ob 11. uri v Nieuw Einde.

16. decembra so sv. maše v Brunssumu pri sestrah in Gezellenhuis Emma, popoldan ob 4. večernice s slovesno pridigo v Brunssumu, farna cerkev. Prejšnji večer (sobota, 15. dec.) spovedovanje v Brunssumu v farni cerkvi od 5. do 6. ure.

23. decembra so sv. maše v Nieuw Einde in Nieuwenhagen, prejšnji večer (sobota, 22. dec.) spovedovanje na obeh krajih od 5. do 6. ure.

24. decembra (dan pred Božičem) se spoveduje v Gezellenhuis Emma od 5. do 6. ure.

25. decembra sv. maše ob 6. uri v Gezellenhuis Emma (spovedovanje od pol 6. ure do sv. maše) in ob pol 9. uri v Brunssumu (pri sestrah). V Eygelshovenu (farna cerkev) se spoveduje na božični dan zvečer od 5. do 6. ure.

26. decembra (Štefanovo) sv. maše v Eygelshoven (pri sestrah) in Lindenheuvel ob 9. uri.

Povabljeni vsi, ki ste »dobre volje«, k prejemu zakramentov za božične praznike! Opravite spoved kolikor mogoče že prejšnji večer, kakor je zgoraj navedeno. Zlasti pri sv. mašah na božične praznike pokleknite v največjem številu k sv. obhajilu.

Druge novice.

Odlikovani so bili pred nekaj tedni naši izseljenci: Rudolf Selič iz Hoensbroeka, Franc Zorko, ki je odšel že v domovino (odlikovanje mu je bilo tjakaj poslano) in Ivan Pouh iz Lutterad. Vsem je izročil naš jugoslovanski konzul g. Dupont srebrno kolajno za državljanske zasluge! Častitamol!

še tedaj, ko je č. g. Oberžan končal razlagati božične filme. Še odrasli so vam pomagali. — Prosite slovenske cerkvene pevce in radi vam bodo dovolili, da boste po sv. maši pri jaslicah zapeli ti dve božični pesmi. In dekleta iz »Dekliškega krožka« vam bodo tako rade pomagale in vi jim bodete hvaležno sledili. Jaz pa bom v duhu z vami molila in pela, pela... Iz cerkve vas bo pot vedla domov. Bo tam vsakdanje, brez posebnega znaka božičnih praznikov? Ne! Saj ste že ves mesec december pripravljali. Kaj pa? Tisti, ki ste bili že kdaj v naši dragi domovini, veste, kako posebno lepo je ob božičnih praznikih v vsaki še tako revni slovenski hiši. Božičnega drevesca ne najdete povsod — a nekaj vse lepšega: v kotu nad mizo na trioglati deski postavi oče z otroci jaslice. Reven hlevček s slamnato streho — hribček iz mahu, ovčice in pastirčke. Za hlevčkom je lučka, v hlevčku so jasli, v jaslih je Dete. Mogoče bi starše svoje poprosili, da bi preskrbeli, če že ne drugega vsaj

V bolnici v Heerlenu se nahajajo: Anton Mlakar iz Beersdala 215, ki si je pri nesrečnem padcu zlomil obe roki; Luka Trakoštanec si že nad štiri mesece zdravi pljuča, istotako tudi Anton Petelinšek iz Hoensbroeka; Ivan Bukovec (istrski Slovenec) ima »kamen« na pljučih; Ivan Bušljeta je revež, ki mu je 22. junija zlomilo nogo pri delu v jami; Alojzij Pintarič pa je na posebnem oddelku za pljučne bolezni. Vsem želimo skorajšnje okrevanje, da bi praznike obhajali že pri svojih družinah!

»Zakonska določba glede zaposlitve tujcev«, ki je bila natisnjena v zadnji številki našega lista pod posebno rubriko, velja seveda samo za Holandijo in njene tuje delavce.

Društvo v Lutterade priredi 23. decembra ob 3. uri pop. v prostorih g. Zupanca, Valderenstraat, božičnico. Nastopi tudi naš tamburaški odsek »Zvonček«. Starši vljudno povabljeni!

Zahvala. Naše društvo je sprejelo od Banke Baruch iz Pariza lepo darilo v znesku 20 gold. Ravnateljstvu imenovane banke se najlepše zahvaljujemo v imenu naših otrok, ki bodo tega darila deležni!

Iz Lutterad nam pišejo: V društvenem odboru so se izvršile sledeče spremembe: izvoljeni so za blagajnika I. Ložnik, za podpredsednika Al. Ciglar, za tajn. namestnika I. Simončič, za blag. namestnika Fr. Baš, za revizorja F. Koprivšek. — Društveno knjižnico je prevzel g. Ivan Simončič, Rozenlaan 37. Odškodnina za posojeno knjigo je zelo nizka, radi posegajte po knjigah! — Tamburaški odsek je priredil 11. novembra lep družinski večer. — Predsednik je obhajal v krogu svoje družine 15 letnico svojega zakonskega življenja. Člani mu žele obilo blagoslova še v bodoče!

V **Spekholzerheide** smo obhajali praznik sv. Barbare in obenem izseljeniško nedeljo 9. decembra. Z zastavo smo prišli k slovenski službi božji.

Tudi v Heerlerheide smo praznovali izseljeniški praznik in rudarsko patrono dne 8. decembra in drugi dan. Na Marijin praznik smo imeli lep družinski večer pri Snakers-u, pri katerem se je predvajal tudi film, drugi dan pa skupno službo božjo

papirnate ovčke in pastirčke. Jaslice bi ostale par let in vsem v družini bi bile v veselje. Ob jaslicah bi se zbirali in zapeli vse slovenske božične — pa še ono: »Pohitite k jaslicam...«, »Ozri se v nas revne ovčice...«. Jaslice bi podrli šele na praznik sv. Treh Kraljev.

Otroci, še na proslave v dvoranah mislim. Mogoče bo Miklavžev večer in božičnica skupna. Na vsak način mislite na to in ponovite, kar vam je lani najbolj ugalalo. Mogoče pesmico zapojete ali deklamirate. Če bi še kaj drugega radi, pa se obrnite na kako starejšo sestrico iz »Dekliškega krožka« in na mamico ali ateka. Saj vas imamo vsi tako radi, ker ste tako pridni in hočete za božične praznike napraviti Jezusu veliko veselja.

Bog z vami, dragi otroci! Pa molite kaj zame. Vsem želim, da bi vam jaslice lepo uspele in da bi vas Jezušček obilno osrečil s prihodom v vaše duše.

Vaša Marija Ažmanova.

po namenu našega društva. — Zapustil nas je naš tovariš Jožef Kampuš, ki je odšel s svojo družino v domovino. Na tajniško mesto je bil izvoljen brat odislega Jožefa, Ivan Kampuš.

Odpusti in »feiersiht«. 31. dec. 1931 je delalo na vseh tuk. rudnikih 37.946 delavcev, eno leto pozneje že samo 35.170, in 31. dec. lanskega leta 32.771. Radovedni smo, kakšna bo letošnja statistika? — Odpuščeni so bili večinoma tujci, domačinov je bilo odpuščenih leta 1931. le 4%, leta 1932. pa samo 2%, dočim je bilo tujcev odpuščenih leta 1931. 35%, in leta 1932. 20%. — V letu 1933. so imeli posamezni rudniki »feiersihtov«: Dominiale 14, Willem Sophia 48, Oranje Nassau povprečno 65, Laura 64, Julia 56, Wilhelmina 19, Emma 4, Hendrik 4, Maurits 5. — Skupno število vseh »feiersihtov« na vseh rudnikih znaša 628.000, upoštevajoč vse rudarje, ki so bili prisiljeni praznovati.

BELGIJA.

V BELGIJI

bodo v vseh štirih kolonijah (Eysden, Winterslag, Waterschei in Zwartberg) slovenske službe božje v dneh 30. decembra in 1. januarja. Spored dobe naši rojaki na posebnih letakih. Pridite k spovedi in svetemu obhajilu!

Eysden St-Barbe.

Povodom tragične smrti Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Uedinitelja se je naš izseljeniški učitelj g. Štoviček Svatopluk, v imenu vseh Jugoslovancev in Jugosl. društev v belgijskem Limbourgu, napotil na naše kr. poslanstvo v Brüssel, kjer je izrekel Nj. ekselenci ministru g. Petru Pešiču — našemu poslaniku, sledeče sožalje: »Prihajam kot odposlanec vseh Jugosl. društev in Jugoslovancev ter jugosl. šolarčkov iz belgijskega Limbourga, da vam izrazim od vseh nas iskreno sožalje ob izgubi našega prevzvišenega vladarja kralja Aleksandra, ki je postal grozna žrtev pobesnelega zločinca. Uverjeni bodite, da nam je ta vest tako globoko segla v naša srca, da vsi plačemo od strašne boli, ki nas je tako iznenada zadela. Izgubili smo največjega na-

Naročnikom, čitateljem in prijateljem našega lista, želi

blagoslovljene
božične
praznike

U r e d n i k

Vaša Marija Ažmanova.

šega voditelja in heroja, vendar nam bo On ostal vedno živ v naših srcih in dejanjih, katerim ostanemo trajno zvesti. Blagovolite g. minister izraziti naša globoka čuvstva našemu kraljevskemu domu, obenem tudi, da prisegamo neomajno zvestobo našemu kralju Petru II., v katerem čutimo poročstvo, da nas bo vodil po vzvišenih potih svojega očeta, vzvišenega Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Uedinitelja.

Dne 18. okt. 1934. se je več delegatov Jugosl. društev iz Eysdena in Serainga udeležilo žalne maše v Brislu. Učitelj Štoviček pa je še posebej zastopal jugosl. izselj. deco ter Jugosl. društva ostalih kolonij iz Zwartberga, Waterscheia in Winterslaga.

Jugosl. društvo sv. Barbare iz Eysdena je dne 28. okt. 1934 imelo žalno sejo za blagopokojnim kraljem Aleksandrom I. Uediniteljem, kjer je imel obširen govor o kralju Aleksandru učitelj Štoviček. — Tudi vsa ostala društva v Limbourgu so imela tozadevne žalne seje.

Winterslag.

V nedeljo 2. decembra 1934 je uprizorilo Jugosl. društvo sv. Barbare v dvorani Welkan igro »Deseti brat« v šestih dejanjih. Igra je bila tako dovršeno izvajana, da smemo le čestitati vsem tamošnjim igralcem, društvu — zlasti agilnemu režiserju — predsedniku društva, g. Komacu. Med odmori je zapel pevski zbor iz Waterscheia in Eysdena več slovenskih narodnih pesmi pod vodstvom g. Hribarja. Žal, da je istega dne bilo grdo vreme! Ali vseeno je bil obisk zadovoljiv in se tem potom najlepše zahvaljujemo vsem udeležencem, zlasti Eysdenčanom, ki so se najmanj zbalj vremena.

Jugoslovenska šola. Podpisani izseljeniški učitelj prosim vse jugoslovensko zavodne starše, da redno pošiljate svoje otroke v določeni dnevi in urah, v slovensko šolo. Vem, da so pozne ure težavne, zlasti v zimskem času, Vam in otrokom mojih tečajev — pa ne gre drugače! Tako se godi Čehom in Poljakom! Vsi smo žrtve v tem oziru — ker se moramo ravnati po določilih tukajšnjih šolskih oblasti. Saj zima ne bo večna — noči pa tudi ne tako dolge! Dobra volja bo vse pretrpela. Ostanite mi vsi prijatelji! — Štoviček Svatopluk, izselj. učitelj.

Kraljevski banski upravi se najlepše zahvaljujem v svojem in v imenu vseh jugosl. šolarjev v belg. Limbourgu za darovane šolske knjige, ki sem jih prejel v oktobru t. l. — Prosili bi pač še za šolske zvezke — pa to leto bomo že še kako izhajali! — Štoviček Svatopluk, izselj. učitelj.

Socijalno stanje v rudniških revirjih v Limbourgu. Močno se opaža naraščajoča kriza. Za malo nepravilnost, ki jo stori delavec, ga rudnik odpusti iz službe. Nove delavske moči se pa ne sprejemajo. Ljudstvo bolj z mržnjo gleda na izseljence. Mnogo se čuje, da bodo izselj. delavstvo vse odpustili iz službe — zaradi krize. Pa to zaenkrat še ne drži, ker bi rudniki sploh zastali. V rudnikih dela gotovo nad 70% izseljencev. Vendar situacija za delavstvo ni več sijajna. Pričelo se je z varčnostjo! S težkim srcem zre oko v bodočnost. Da

bi le bilo vsaj še tako, kot je sedaj! Tedaj ne bomo stradali — pravijo naši delavci.

NEMČIJA.

Spominska proslava za pokojnim kraljem Aleksandrom v Gladbeku.

Kmalu po smrti kralja Aleksandra Osvoboditelja so priredili Slovenci iz Gladbecka spominsko proslavo z molitvami za velikega pokojnika.

Ob pol 5. uri pop. je bila v cerkvi sv. Lamberta pobožnost, katere so se člani društva sv. Barbare in članice rožnenske bratovščine polnoštevilno udeležili. Za zaključek cerkvene pobožnosti se je zapel psalm Miserere v slovenskem jeziku.

Takoj po cerkvenem opravilu se je vršila komemoracija v dvorani pri Dröghoff-u. Predsednik Dobravc je pozdravil navzoče ter se v lepem govoru nato spominjal tragično umrlega jugoslovanskega kralja-osvoboditelja. Slovenski narod je resno in globoko obžaloval smrt svojega bivšega vladarja. Vikar Tensundern je podal nato lepo zarisano, obširno poročilo o delovanju pokojnega kralja, katerega prizadevanje je bilo vedno usmerjeno za blagor domovine in ki je skušal zlasti združiti vse podanike svojega lepega kraljestva k skupnemu sodelovanju na nacionalnem in gospodarskem polju. Vsa domovina žaluje za velikim pokojnikom. Gospod vikar je zaključil svoj krasen govor s trikratnim »slava«, cela dvorana mu je odgovorila z vidnim gantjem. — Otroci so nato deklamirali na čast pokojnemu kralju lepe pesmice. — Gospod Dobravc je nato ponovno povzel besedo in v navdušenih besedah dal izraza udanosti novemu kralju Petru II., čemur so pritrtili vsi navzoči. — Takoj nato se je zapela državna himna. S tem je končala ta lepa narodna proslava.

Rojstni dan duhovnega vodje č. g. vikarja Tensunderna smo obhajali prav pristrčno. Predsednik društva sv. Barbare iz Gladbecka je izrekel pristrčne častitke, otroci so v slovenskem in nemškem jeziku častitali ter poklonili jubilarantu lepe šopke cvetlic. Gospod vikar se je ginjen zahvalil vsem. Lepo je bilo!

Urednik prosi naše rojake v Nemčiji, naj mu več pišejo!!!

FRANCIJA.

Bruay-en-Artois.

Zopet na delo. Zadnji veliki odpust naših rojakov v oktobru je kot strela omamil celo našo kolonijo. Vse naše društveno in kulturno delo je za nekaj časa obstalo, ker smo se vedno bali, kedaj bo vnovič treščilo in odneslo še ostale. Sedaj, ko se je vihar vsaj začasno pomiril, smo zopet začeli zaustavljeno delo. Saj tudi kmetu včasih pobije toča, pa zopet preorje in poseje. V jami večkrat kaj skupaj pade, pa se odstranijo ovire in se dela dalje. Tako delajmo tudi mi krepko naprej. V slučajju, da nam kedaj razmere potisnejo potno palico v roke, bomo imeli vsaj zavest, da smo izseljenci do konca vršili svojo delavsko in kulturno nalogo.

Prireditve. Slovesno smo proslavili svojo patrono sv. Barbaro. Dne 9. decembra

je bila slovesna služba božja, pri kateri je nastopil poleg pevcev tudi naš agilni mladinski orkester. Popoldne istega dne se je uprizorila igra »Vrnitev« in proslavil narodni praznik.

Šola. Ne pozabite, da je slejkoprej vsak četrtek ob pol 9. uri naša šola. Kako prav bo prišlo onim otrokom, ki so šli v domovino, vse, kar so se v šoli naučili. Hvala lepa vsem staršem, ki vestno pošiljajo svojo mladino k pouku!

Služba božja. Še manj pa ne pozabite, da je vsako nedeljo naša služba božja. Tudi Bog nas ne bo pozabil, če ga mi ne bomo. Naša usoda, časna in večna, je v njegovi roki.

Liévin P. de C.

Delavne razmere, Nova P. E. Flandinova vlada obljublja, da bo zlasti pokazala krepko roko glede brezposelnosti domačega francoskega delavstva. Francija ima preko 300.000 brezposelnih, posebno veliko v Parizu in okolici. Nas tujih delavcev je še okrog 800.000. Dasi jih je v zadnjih letih odšlo, oziroma bilo odpuščenih že 700.000, nas je še vedno veliko preveč. Torej bo prišlo še do odpustov. To se bo zlasti godilo pri obnovitvi kart. Nas rudarje, ki bi še ne odšli radi v teh negotovih in težkih časih, tolaži misel, da za naše težko delo ne bodo našli lahko nadomestila pri domačinih, ker se branijo tega dela. Tudi upamo, da bo naša država kot zvesta zaveznica Francije znala dobiti za nas kake ugodnosti. Veseli nas tudi zagotovilo nekaterih kompanij, da se bodo ob morebitnih odpustih ozirale na nas Jugoslovane.

Poroka. V cerkvi na II sta se poročila Dubravec Ivan in Spoljarić Marija. Bilo srečno!

Smrt. V visoki starosti je umrla pri svojem sinu Antonu gospa Lucija Perko. Pevski zbor iz Liévin ji je zapel v slovo v cerkvi in na grobu žalostinke. Dve zastavi in številni rojaki so jo spremili na zadnji poti. Ugledni družini Perkovi naše sožalje, pokojni pa večni mir in pokoj v tuji zemlji!

Merlebach.

Smrt med našimi. Vsled telesne poškodbe, dobljene pred 34 meseci v rudniku pri delu, je umrl 5. novembra v bolnici Hochwald Anton Jeruc, doma iz Goreške vasi. Januarja 1932 ga je zadela nesreča, ko mu je zlomilo levo roko, obe nogi in križ. Revez je veliko trpel, dokler ga ni rešila smrt. Sprejel je sv. zakramente in mirno v Gospodu zaspal. Zapušča ženo in enega nepreskrbljenega otroka. Naj počiva v miru v tuji zemlji! — Član društva sv. Barbare Franc Kaliope, priden fant, star šele 20 let, je tudi moral zapustiti ta svet. Zapušča žalujoče starše. Večna luč naj mu sveti, družini naše sožalje!

NEKAJ ZA SMEH.

Zakonca.

Zakonca se pritožujeta župniku drug čez drugega. Župnik jima pravi: Sporazumita se vendar! Popustita vsak malo in bo šlo! Žena mu odvrne: O, saj jaz sem popustljiva, toda, ker on noče odnehati, tudi jaz ne bom!

Slovenci širom sveta!

Nikdar ne boste pozabili svojega milega materinega jezika, ako boste radi čitali slovenske knjige. Tudi svojim otrokom dajte v roko slovenske knjige. Vse knjige naročajte samo potom

knjigarne Tiskarne sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta št. 5

Amsterdamska banka

podružnice v delavskem revirju
HEERLEN, Oranje Nassaustr. 13
HOENSBROEK, Kowenderstr. 35
BEEK pri Lutterade
KAPITAL 50,000.000 GOLD.
REZERVE 47,000.000 GOLD.

Nakazujemo denar v vse kraje v Jugoslaviji
Tu se dobe vedno dinarji po najboljši valuti

Kdo vam bo sporočil vse novice iz domačih krajev?

Domači vam ne morejo vsega pisati, vas pa vse zanima. Zato je najbolje, ako si naročite tednik

„Slovenski gospodar“

ki izhaja vsako sredo na 16 straneh in prinaša mnogo zanimivosti iz vse Slovenije - Naročnina znaša letno Din 64,- poll. Din 32,- in se naroča na upravo Slov. gospodarja v Mariboru

BANKA BARUCH, PARIS

NASLOV ZA BRZOJAVKE:
JUGOBARUCH PARIS 22

15, RUE LAFAYETTE 15

TELEFON: TRINITE 81-74
TRINITE 81-75

Banka jugoslovanskih, čehoslovaških in poljskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu

Nakazuje denar v vse kraje Jugoslavije najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu

Na izrecno zahtevo pošlje dinarske bankovce tudi v Holandijo

Vsi poštni uradi v Holandiji sprejemajo vplačila na naš čekovni račun štev. 145866

Položnice se dobe pri vseh poštnih uradih kakor tudi pri nas brezplačno — Hitra in točna postrežba